

عنوان مقاله:

همسنگی سبب و مباشر در حقوق کیفری

محل انتشار:

ششمین کنفرانس ملی حقوق و مطالعات قضایی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

عصمت رستگار - دانشجوی دکتری حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد

رضا رستگار - دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج

خلاصه مقاله:

در قانون مجازات اسلامی، مسئولیت جزایی بر پایه استناد نتیجه فعل مجرمانه به فاعل تعریف شده است و از این رو عامل مسئول، یا سبب است یا مباشر. تفاوت سبب و مباشر در این است که مباشر جرم بدون واسطه و مستقیماً با اقدام خود به نتیجه مجرمانه دست پیدا می کند و تفاوت دیگر این است که مباشرت فقط از طریق فعل مثبت تحقق می یابد امام تسبیب ممکن است هم از طریق فعل مثبت و هم از طریق ترک فعل صورت گیرد. پس سبب در مفهوم قانونی آن یعنی ایراد صدمه یا جنایت از طریق واسطه، خواه این واسطه انسان باشد یا حیوان و یا یک شی بی جان. قانونگذار ایران در قانون مجازات اسلامی مصوب 70 در اجتماع سبب و مباشر، مباشر را مسئول دانسته بود مگر اینکه سبب اقوا می بود اما در قانون مجازات مصوب 92 در یک رویکرد جدید عاملی را که جنایت مستند به اوست ضامن می داند ولو اینکه سبب باشد و انتساب ضرر را معیار مسئول شناختن سبب و یا مباشر دانسته است. رابطه میان مباشر و جنایت بسیار قوی تر و نزدیک تر از رابطه میان سبب و جنایت است. در اشتراک سبب و مباشر برای مسئول دانستن فاعل، انگیزه و اراده برای ارتکاب تلف و ضرر به دیگران لازم نیست و صرف استناد تلف به او کفایت می کند همچنان که در مقام افتراق می توان بیان کرد که در اتلاف به مباشرت، تقصیر شرط تحقق مسئولیت نیست و شخصی که از روی عمد یا غیر عمد موجب تلف می شود ضامن بوده حتی اگر تقصیر نکرده باشد اما در تحقق عنوان سبب تقصیر شرط است.

کلمات کلیدی:

سبب، مباشر، اشتراک، افتراق، جنایت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/877262>

